

GKI GRENLANDSKOMMUNENES INNKJØPSENHET

Virksomhetsplan 2020

Anette Wessel Gerner
08.11.2019

INNHOLDSFORTEGNELSE

Innledning	3
Sammendrag	3
Ressurser og budsjett	4
Arbeidsoppgaver	4
1. Gjennomføring av felles rammeavtaler	4
2. Bistand og rådgivning til kommunene	8
3. Informasjonsarbeid	9
4. Ehandel	10
5. Kontraktsoppfølging	10
6. Kompetansebygging	10
7. Rutiner og utvikling	11
8. Konkurransgjennomføringsverktøy (KGV) og kontraktsadministrasjonsverktøy (KAV)	12
Miljø og samfunnsansvar	12

INNLEDNING

Virksomhetsplanen redegjør for Grenlandskommunenes Innkjøpsenhets (GKI) prioriteringer og satsningsområder for 2020.

2020 vil bli et spennende år for GKI. Hovedfokuset til enheten vil fortsatt være gjennomføring av konkurranser, profesjonalisering av innkjøpsprosesser og kontraktsoppfølging. GKI ønsker å utnytte handlingsrommet innenfor lov og forskrifter om offentlige anskaffelser for å lage de beste avtalene i samarbeid med kommunene. Det legges til rette for økt samarbeid med andre innkjøpssamarbeid/kommuner. Formålet med samarbeid er først og fremst å opprettholde god faglig kompetanse, sørge for god ressursutnyttelse og utvikle enheten.

I prosessen med utarbeidelse av virksomhetsplanen har GKIs Samarbeidsråd hatt en viktig rolle. GKI har i tillegg høsten 2019 gjennomført fellesmøter med kommunalombudene i alle kommunene. Her ble planlagte konkurranser som skal gjennomføres i 2020 presentert. I tillegg ble kommunenes innmeldte behov drøftet sammen med innspill som ble lagt frem i møtet. Kompetansegruppenes rolle i samarbeidet med GKI ble også løftet frem for å synliggjøre viktigheten av det gode arbeidet representantene legger ned. Det var engasjement både i forkant av og i møtene. GKI berømmer kommunalombudene for å ha gjort undersøkelser i forkant av møtene og aktivt delta i drøftinger av behov og eventuelle muligheter for samarbeid på tvers av kommunegrensene. GKI oppfordrer til å fortsette og melde inn behov for anskaffelser som foreligger i 2020 så tidlig som mulig. Det bedrer GKIs muligheter for å bruke avdelingens ressurser på best mulig måte.

De eksterne selskapene/organisasjonene som er medlem av innkjøpsenheten deltok også høsten 2019 på felles informasjonsmøte på GKI. På dette møtet var GKIs avtaleportefølje og virksomhetsplan for 2020 hovedtema. Det ble også presisert at deltakende selskaper/organisasjoner kan melde behov for bistand. Samtidig ble det lagt vekt på et tettere samarbeid mellom GKI og selskapene/organisasjonene i 2020. GKI ønsker bedre oversikt over hvilke konkurranser de ønsker å delta på, samt beskjed når opsjon på rammeavtaler utløses. Dette gjøres for å sikre mer forutsigbarhet for GKI og leverandørene, samt gi deltakende selskaper/organisasjoner tettere oppfølging og relevant informasjon tilpasset deres uttak. Gode kanaler for informasjonsutveksling vil også ha fokus i 2020.

I møtene med fagforeningene og hovedverneombudene høsten 2019 var hovedfokuset på konkurranser som er planlagt gjennomført i 2020 som er av interesse for dem, samt kort om GKIs drift. Nytt anskaffelsesreglement vedtatt i de seks Grenlandskommunene ble også presentert. Tilbakemeldinger på eksisterende rammeavtaler og hvordan alle ansatte kan <gi tilbakemeldinger til GKIs avtaleansvarlig ble vist.

Noen av prioriteringene og oppgavene fra Virksomhetsplan for 2019 er gjentatt i dette dokumentet. Årsaken til dette er at enkelte planlagte oppgaver har blitt påbegynt i 2019, men arbeidet vil fortsette i 2020.

SAMMENDRAG

Gjennomføring av felles rammeavtaler vil fortsatt ha hovedfokus i GKIs daglige drift. I tillegg skal GKI være en ressurs for kommuner og deltakende selskaper/organisasjoner ved bistand og rådgiving i innkjøpsfaglige spørsmål. GKI har som mål å øke fokuset og kompetansen på offentlige anskaffelser generelt og GKIs avtaler spesielt blant kommunenes ansatte. Avdelingen ønsker derfor å utvikle samarbeidet og gjøre GKI mer synlig og tilgjengelig. Samtidig arbeider GKI med kontinuerlig forbedring av maler (ulike konkurransegrunnlag, generelle kontraktsvilkår, anskaffelsesprotokoll ol.) for å effektivisere og forbedre både GKIs og kommunenes anskaffelser og kontrakter.

Tilrettelegging og opplæring i offentlige anskaffelser for kommunenes ansatte er også et satsningsområde i 2020. GKI skal være tilgjengelig og yte bistand ved behov, men ønsker også å legge til rette for at det skal være enklest mulig for kommunenes egne ansatte å gjennomføre anskaffelsesprosesser. Løpende oppdateringer av maler, veiledere og gjennomføring av kurs vil dermed prioriteres.

Ehandel vil også prege 2020. Målsetningen er en forbedret løsning for sluttbrukeren og en økning i antall ordre via ehandel for de rammeavtalene der det er hensiktsmessig. Det arbeides kontinuerlig med forbedringer på ehandelsløsningen slik at det skal være foretrukket bestillingskanal for kommunenes bestillere. Grenlandskommunene bør gjennomgå arbeidsprosesser og ta et valg for hvordan ehandel skal prioriteres og organiseres i fremtiden.

RESSURSER OG BUDSJETT

GKI består pr. 01.01.2020 av 7 faste heltidsstillinger.

Netto budsjettramme (bidrag fra kommunene) vedtatt i styremøte 07.11.2019 er på 7 146 000 kr. for 2020. GKI finansieres i all hovedsak av deltakerkommunene, ved en fordeling av kostnader basert på innbyggertall. Andre viktige inntektsposter er deltakerkontingent fra selskaper/organisasjoner tilknyttet innkjøpsenheten, fakturering av bistand til kommunene og bruk av GKIs aggregerte fondsmidler. Restbeløp på GKIs fond 01.01.2020 forventes å være ca. 1 348 000 kr. For øvrig vises det til GKIs budsjett for flere detaljer.

ARBEIDSOPPGAVER

Følgende arbeidsoppgaver vil bli prioritert i 2020:

1. Gjennomføring av felles rammeavtaler
2. Bistand og rådgivning til kommunene
3. Informasjonsarbeid
4. Tilrettelegging og kompetanseheving for kommunenes egne anskaffelsesprosesser
5. Ehandel
6. Kontraktsoppfølging
7. Rutiner og utvikling
8. Kompetansebygging

1. Gjennomføring av felles rammeavtaler

Gjennomføring av felles rammeavtaler vil fortsatt ha hovedfokus i GKIs daglige drift. Det er dette som er GKIs hovedoppgave.

De fleste av GKIs rammeavtaler har en avtaleperiode på 2 år, med mulighet for prolongering i 1 + 1 år. Et betydelig antall rammeavtaler har sin utløpsdato i 2020, men med mulighet for prolongering. Før eventuell prolongering foretas, gjør GKI og kompetansegruppen på den enkelte avtale en vurdering på om avtalen fungerer tilfredsstillende og om det er hensiktsmessig å forlenge den. Avtaler som ikke fungerer tilfredsstillende vil ikke bli prolongert og dermed konkurranseutsatt på nytt før endelig utløpsdato.

Nedenfor er avtaleområder i GKIs avtaleportefølje listet. Avtaler med endelig utløpsdato i 2020 er krysset av for å synliggjøre at disse vil gjennomføres i 2020. Avtaler med utløpsdato tidlig i 2021 er også merket på denne listen da anskaffelsesprosessene må påbegynnes i 2020 slik at ny avtale er på plass før den eksisterende avtalen utløper. Anskaffelsesprosesser er tidkrevende slik at det er avgjørende å få begynt prosessen i god tid før utløpsdatoen.

Avtale	Startdato	Siste sluttdato	Kjøres 2020	Saksbehandler GKI	Merknader
Administrering av lisenser	Ny		X	Frank	
Advokattjenester	27.10.2014	27.10.2018		Rune	Pågår
Anleggsgartnertjenester	Ny		X	Bjørn	
Annonsering (TA, Varden, PD)	01.03.2018	31.12.2018	X	Roger	Årlige avtaler
Arbeidstøy og fottøy	04.10.2016	30.09.2020	X	Hanne	
Arbeidstøy (kittel, bukse, kokketøy)	06.05.2019	05.05.2023		Nina	
Asfalt og asfaltlegging	02.05.2017	24.04.2021	X	Frank	
Brannalarmanlegg, nødlis og innbruddsalarm – årskontroll	02.05.2017	02.05.2021	X	Bjørn	
Brannslukkere og brannslanger – Kjøp og årskontroll	Ny		X	Bjørn	
Brukerstyrt personlig assistanse	17.09.2018	17.09.2023		Anette	
Bulkleveranser - Drivstoff, fyringsoljer	01.01.2015	31.12.2018		Bjørn	Pågår
Byggevarer og trelast	11.01.2016	10.01.2020		Bjørn	Pågår
Bøker og medier til Folkebibliotek	04.01.2016	31.12.2019		Hanne	Pågår
Bøker til skole og opplæringsvirksomhet	04.01.2016	31.12.2019		Hanne	Pågår
Datalinjer	01.11.2014	31.10.2020	X	Roger	
Dekk og dekkservice	01.06.2015	31.05.2019		Bjørn	Pågår
Digitale læringsmidler	Ny			Hanne	Pågår
Drift og forvaltning gatelys	01.08.2017	31.07.2021		Frank	
Drivstoffkort	01.01.2015	31.12.2018		Bjørn	Pågår
Elektrisk kraft	01.09.2018	01.09.2022		Rune	
Elektromateriell-rammeavtale for kjøp	01.10.2018	30.09.2022		Frank	
El-sykler	Ny		X	Nina	
Ferske brød og bakerverer til Porsgrunn, Skien og Bamble kommuner	01.12.2016	30.11.2020	X	Hanne	
Finansiell leie av IT-utstyr - Skien og Bamble kommuner	30.04.2018	29.04.2022		Frank	
Forming-, leke- og pedagogisk materiell	15.10.2018	14.10.2022		Hanne	
Forsikring-meglertjenester	01.04.2019	01.04.2023		Bjørn	
Gass og leie av flasker	01.07.2016	30.06.2020	X	Hanne	
Grafisk design	Ny			Roger	Pågår
Hovedbankavtaler	01.04.2019	31.03.2023		Rune	
Håndverkertjenester - sterkstrøm og svakstrøm	01.09.2015	31.08.2019		Frank	Pågår
Håndverkertjenester - Glassmester	02.07.2018	02.07.2022		Bjørn	
Håndverkertjenester - Maling, gulvlegging og tapetsering	25.06.2018	25.06.2022		Bjørn	
Håndverkertjenester - Rørlegger	01.09.2017	31.08.2021		Bjørn	
Håndverkertjenester - Tømrer	11.06.2018	11.06.2022		Bjørn	
IKT – utstyr	03.06.2017	01.06.2021	X	Rune	

IP-telefonapparater	Ny		X	Frank	
Kaffemaskiner	Ny			Rune	
Katalogverktøy ehandel	15.08.2018	14.08.2022		Roger	
Kjemikalier	04.11.2013	03.11.2017		Bjørn	Pågår
Konkurranssegjennomføringsverktøy (KGV)	22.06.2018	21.06.2026		Rune	
Kjøkkenredskaper og servise	12.02.2019	11.02.2023		Hanne	
Kontorrekvisita og fritt skolemateriell	05.03.2018	05.03.2022		Roger	
Kontroll av lønn- og arbeidsvilkår	17.06.2015	16.05.2019		Oslo kommune	Kommunene deltar på avtale administrert av Oslo kommune. Pågår
Kontroll av sosiale- og miljøkrav ved vareanskaffelser	10.11.2017	09.11.2021		Oslo kommune	Kommunene deltar på avtale administrert av Oslo kommune. Pågår
Kontroll og reparasjon av elektromedisinsk utstyr	01.07.2016	30.06.2020	X	Nina	
Kopimaskiner/ Multifunksjonsmaskiner	01.01.2015	01.01.2019		Roger	Pågår
Legemidler og Multidose	01.11.2015	31.10.2019		Nina	Pågår
Lyskilder	24.05.2016	23.05.2020	X	Frank	
Maling, beis, tapet og malerekvisita	02.03.2016	01.03.2020	X	Bjørn	
Matvarer	01.04.2019	01.11.2020	X	Rune	
Medisinske forbruksvarer	31.05.2016	31.05.2020		Nina	Pågår
MDM (Mobile Device Management System)	15.12.2016	15.12.2021		Roger	
Mobiltelefoner	13.01.2012	31.10.2016		Roger	Pågår
Møbler og inventar	01.07.2017	30.06.2021	X	Nina	
Oljer og smørefett	01.01.2015	31.12.2018		Bjørn	Pågår
Operasjonell leasing biler	17.06.2016	30.06.2020	X	Bjørn	
Papir-, plast- og renholdsprodukter	02.05.2016	30.04.2020	X	Roger	
Prefabrikkerte betongprodukter til kommunaltekniske anlegg	01.06.2016	31.05.2020	X	Frank	
Rådgivertjenester – kommunalteknikk	27.02.2017	27.02.2021	X	Frank	
Rådgivertjenester - VVS	23.01.2017	22.01.2021	X	Frank	
Rådgivertjenester - Areal- og samfunnsplanlegging	13.11.2017	13.11.2021		Rune	
Rådgivertjenester - brannteknikk	29.01.2018	28.01.2022		Frank	
Rådgivertjenester - byggteknikk	14.03.2018	13.03.2022		Frank	
Rådgivertjenester - elektroteknikk	14.03.2018	13.03.2022		Frank	
Rådgivertjenester - Finansielle (Aktiva og passiva)	01.09.2017	31.08.2021		Rune	
Rådgivertjenester - geoteknikk	15.08.2016	14.05.2020	X	Frank	
Rådgivertjenester - prosjektledelse	14.03.2018	13.03.2022		Frank	

Rådgivertjenester byggeledelse	02.01.2017	02.01.2021	X	Frank	
Skadedyrbekjempelse	15.01.2016	14.02.2020		Rune	Pågår
Skilt og skiltmateriell	01.12.2016	11.11.2020	X	Frank	
Telefoni og mobiltrafikk	22.04.2016	30.04.2020	X	Roger	
Digital trygghetsteknologi for hjemmeboende	01.11.2018	01.11.2026		Anette	
Trykksaker og konvolutter med påtrykk	01.01.2016	31.12.2019		Roger	Pågår
Trykkslanger og slangearmatur med tilbehør	24.09.2018	23.09.2022		Frank	
Utelekeapparater (kjøp og kontroll)	Ny		X	Hanne	
VA- og VVS produkter	02.10.2017	01.10.2021		Frank	
Vaskeritjenester til Siljan og Kragerø kommune	15.10.2019	14.10.2023		Hanne	
Vedlikehold og oppgradering av bruer, kaier og støttekonstruksjoner	25.03.2019	24.03.2023		Frank	
Vegoppmerking	02.05.2018	01.05.2022		Frank	
Ventilasjonsanlegg – Installasjon og vedlikehold	Ny		X	Bjørn	
Verktøy og verneutstyr	08.02.2016	07.02.2020	X	Bjørn	
Vikartjenester – oppvekst	01.02.2016	01.02.2020	X	Rune	
Vikartjenester innen helse og omsorg	01.07.2019	30.06.2023		Anette	

Det var engasjement i møtene med kommunalområdene og det ble meldt inn flere behov for rammeavtaler og enkeltanskaffelser både i forkant og under møtene. Alle kommunalområdene ga uttrykk for større behov for bistand enn tidligere år og GKI skal i så stor grad som mulig oppfylle disse ønskene. Spesielt de konkurransene der flere kommuner ga uttrykk for et behov vil bli prioritert.

Alle behov og ønsker fra alle kommunalområdene har blitt vurdert av GKI i etterkant av møtene. Relevante opplysninger for å gjøre denne vurderingen har blant annet vært antall kommuner som melder interesse, beskrivelse av behov, volum/forbruk, markedet for den aktuelle anskaffelsen, konsekvenser ved å ikke ha avtale ift. HMS og økonomi, samt andre relevante opplysninger. GKI presiserer viktigheten av så tidlig kontakt som mulig ved en eventuell prosess som skal gjennomføres med bistand fra GKI. Avdelingen opplever at antall henvendelser er økende og forsøker dermed å tilrettelegge kapasiteten slik at det skal være noe rom for å ta bistandsoppdrag som blir forespurt i løpet av 2020. GKI ønsker så langt det lar seg gjøre prøve å imøtekomme kommunenes behov.

Flere av behovene som er meldt inn for året 2020 er bistandsoppdrag. De prosjektene GKI prioriterer i denne perioden er dermed listet under avsnitt 2 *bistand og rådgiving til kommunene* nedenfor. Meldte behov for rammeavtaler fremkommer av listen over. Dette gjelder rammeavtale for el-sykler, IP-telefonapparater, ventilasjonsanlegg – installasjon og vedlikehold, brannslukkere og brannslanger – kjøp og årskontroll, administrering av lisenser og utelekeapparater (kjøp og kontroll). For sistnevnte konkurranse vil GKI i samarbeid med kompetansegruppen vurdere egnet anskaffelsesform.

Matvare-avtalene prolongeres frem til 01.11.2020. Det vil bli gjennomført ny konkurranse for matvarer med oppstart tidlig i 2020. GKI har mottatt mange tilbakemeldinger på disse rammeavtalene etter oppdelingen av konkurransen ble endret i 2018. Det er et ønske fra kompetansegruppen å gjennomgå hele porteføljen for matvare-avtaler for å finne den mest optimale løsningen for flest mulig av kommunenes enheter. Målet er å få dekket behovet på best mulig måte innenfor rammene lov og forskrift om offentlige anskaffelser gir. Prosessen

igangsettes i februar 2020. Frem til nye rammeavtaler er inngått, forholder kommunene seg til eksisterende rammeavtaler.

GKI vil i samarbeid med kommunene vurdere om enkelte anskaffelser kan gjennomføres i fellesskap med andre innkjøpssamarbeid, deriblant Vestfold Offentlige Innkjøpssamarbeid (VOIS). Dette gjelder blant annet behov for rammeavtale på elektromedisinsk utstyr der Grenlandskommunene i dag ikke har rammeavtale. Også andre konkurranser vurderes gjennomført i samarbeid med andre der det anses hensiktsmessig for Grenlandskommunene.

2. Bistand og rådgivning til kommunene

Enkeltanskaffelser skal i utgangspunktet gjennomføres av den enkelte kommune, men GKI vil i 2020 så langt det lar seg gjøre legge til rette for nødvendig rådgivning og bistand i innkjøpsfaglige spørsmål. GKI vil også kunne bistå med kunngjøringer via Visma TendSign dersom kommunene eller de deltagende selskapene/organisasjonene har behov for dette. GKI bistår i anskaffelsesprosesser ved behov hvis avdelingen har kapasitet. Det er dermed viktig at alle behov for bistand/rådgivning meldes så tidlig som mulig slik at GKI har større mulighet til å prioritere. GKIs målsetning er å bistå i så mange anskaffelser som mulig.

Følgende anskaffelser med behov for bistand er meldt inn til GKI og vil bli prioritert 2020:

- Fagsystem boligutleie (Bamble kommune) - Roger
- Bookingsystem kultur og idrett (Bamble kommune) - Nina
- E-servicetorg/robotteknologi- Innebarer flere anskaffelsesprosesser for tjenester mot innbyggerne - Nina
- Nytt intranett og ansattportal (Bamble kommune. Vurderes av Skien og Siljan kommuner) - Rune
- Digitalisering i Grenland - Rune

Vedrørende siste punkt er det meldt inn behov for flere anskaffelser knyttet til digitalisering i Grenland. Paraplyen inneholder underprosjekter og vil gjelde alle/flere av kommunene. Blant annet gjelder dette mulig anskaffelse av nytt saksbehandlingsverktøy og felles kommunikasjonsplattform. Av erfaring vil slike prosesser kreve mye ressurser over lang tid. GKI ønsker å bistå med det innkjøpsfaglige i slike prosesser, men anser rollen som prosjektleder for disse prosjektene som for ressurskrevende til at GKI kan påta seg oppgavene med dagens ressurser uten at det vil gå utover evnen til å bistå kommunene med rammeavtaler og enkeltanskaffelser ved behov.

GKI har de siste årene opplevd betydelig pågang fra kommunene for bistand ved enkeltanskaffelser. I mange tilfeller gjelder dette små oppdrag hvor oppgavene hovedsakelig består av kvalitetssikring av dokumenter og kunngjøring av konkurranser. Det er også i perioder en del forespørsler om mer omfattende bistand hvor ressursbruken fra GKI kan bli betydelig. Bistand ved enkeltanskaffelser faktureres for å få til en mer rettferdig fordeling av GKIs ressurser mellom kommunene og de enkelte enhetene.

GKIs styre vedtok 19.10.2018 en ny fakturamodell for bistandsoppdrag. Modellen skaper større forutsigbarhet for kommunene/enhetene og GKI, og fører til mindre arbeid med administrering. GKI fakturerer dermed bistand etter følgende modell:

Enkeltanskaffelser skal i utgangspunktet gjennomføres av den enkelte kommune, men GKI vil legge til rette for nødvendig rådgivning og bistand i innkjøpsfaglige spørsmål.

Fra 19.10.2018 har GKIs styre vedtatt at for bistand til mindre enn 3 kommuner skal tidsbruk over 1 time faktureres. Timepris er 800 kr.

Dersom kommunen(e) ønsker at GKI bistår i innkjøpsfaglige spørsmål gjennom hele anskaffelsesprosessen, faktureres fast sats på 30 000 kr.

Hensikten med fakturering av bistand er å få en mer rettferdig fordeling av ressursene i GKI mellom kommunene.

3. Informasjonsarbeid

Det er av avgjørende betydning for GKI at informasjon om offentlige anskaffelser generelt og enhetens avtaler spesielt når ut til kommunenes ansatte og andre interessenter. Avdelingens nettside www.gki.no og nyhetsbrevet har vært enhetens hovedkanaler for publisering av alle typer innkjøpsrelatert informasjon som nyheter, endringer i avtaleportefølje, maler, regelverk og kontaktinformasjon. Kommunenes intranett er også brukt som informasjonskanal. GKI ønsker å sikre at dette er nyttige verktøy for kommuner, deltakende selskaper/organisasjoner og leverandørmarkedet. Enheten vurderer løpende hvilken type informasjon som bør deles i de ulike kanalene for god og relevant informasjonsflyt.

GKI oppdaterer og forbedrer løpende relevante maler for konkurransegrunnlag, generelle kontraktvilkår, anskaffelsesprotokoller ol. Dette gjelder både maler som ligger ute på nettsiden og de som brukes i enhetens elektroniske KGV Visma TendSign. GKI deler på forespørsel sine maler som er utarbeidet i dette systemet med kommunene. Alle ansatte i kommunene som har behov for disse malene kan få tilgang til dem. Kontinuerlig forbedring av ulike dokumentmaler vil fortsette i 2020 for å effektivisere og skape de beste forutsetninger for både GKIs og kommunenes anskaffelser og kontrakter. Dette vil også sørge for at vi er oppdatert og fremstår mer ryddig og profesjonelle ovenfor leverandørene.

Hovedkanalen for informasjon vedrørende de enkelte rammeavtalene er GKI's avtalekatalog. Avtalekatalogen er tilgjengelig for alle ansatte via intranettet/ansattportalen i den enkelte kommune. Medlemsselskapene/organisasjonene har tilgang til avtalekatalogen via tilsendte linker. Avtalekatalogene er individuelle for kommunene og vil dermed kun vise de gjeldende avtaler som kommunen er tilknyttet. Målet for 2020 er å øke kjennskap til og bruk av avtalekatalogen for relevante brukergrupper i kommunene og øke samarbeidet med kommunene og deltakerselskapene/organisasjonene. Avtalekatalogens mulighet til å gi direkte tilbakemelding på den enkelte rammeavtale for alle brukere løftes også frem som et godt verktøy for oppfølging og forbedring av inngåtte rammeavtaler. GKIs visjon er å styrke relasjonene til kommunene og deltakerne i innkjøps samarbeidet og sikre bedre informasjonsflyt.

For en tettere tilknytning til deltakende organisasjoner/selskaper, arbeider GKI med å utarbeide hensiktsmessige retningslinjer for samarbeidet sammen med et skjema for tilbakemelding på deltakelse på rammeavtaler som skal inngås. I tillegg til å sikre et tettere samarbeid, er det viktig at GKI har større kjennskap til volumet av organisasjonene/selskapenes eventuelle deltakelse eller opsjon på den enkelte avtale. Ifølge lov og forskrifter om offentlige anskaffelser skal konkurransene være mest mulig forutsigbare for leverandørene. Et uvisst opsjonsvolum legger ikke til rette for å skape denne forutsigbarheten. Forespørsel om deltakelse på enkelte rammeavtaler, samt på en liste over anskaffelser som skal gjennomføres kommende år er testet tidligere år. Erfaringene GKI har gjort er at skjema må være enklest mulig og at det er hensiktsmessig at det medfølger en forklaring med de nye retningslinjene og hvordan skjema skal fylles ut. GKI beregner at det vil være noe ekstra arbeid med å etterspørre informasjon fra selskapene før denne rutinen er innarbeidet.

GKI ønsker å bli invitert til formannskapene og/eller bystyrene/kommunestyrene i alle de seks kommunene i 2020. Ønsket er å informere om gjeldende lovverk, GKIs arbeid og kommunenes rolle i dette arbeidet. Det vurderes å være politisk interesse for GKIs arbeid. Lov og forskrifter om offentlige anskaffelser er et omfattende område, samtidig som det vurderes å være nødvendig at politikerne kjenner til regelverket og

handlingsrommet dette åpner for. For å få en nyttig gjennomgang ønskes det at det settes av tid i møtene slik at GKI får formidlet om sitt arbeid på en god måte.

4. Ehandel

GKI skal i samarbeid med kommunene imøtekomme myndighetenes krav til økt satsing på ehandel, herunder øke omsetningen på Grenlandskommunenes leverandørportefølje. Det arbeides kontinuerlig med forbedringer for ehandelsløsningen slik at det skal oppleves som et godt bestillingsverktøy for kommunenes bestillere, samtidig som det blir enklere å følge avtaler og kjøpe de produktene vi får best betingelser på. Målet for ehandel i 2020 er å få opp kvaliteten på bestillingsløsningen slik at det gagnar sluttbruker optimalt. Det langsiktige målet er at ehandel er brukernes foretrukne kanal for bestillinger på de rammeavtaler som egner seg for ehandel. Andelen av kommunenes bestillinger som går via ehandelsplattformen ønskes økt.

Ehandelsgruppa består av representant(er) fra alle Grenlandskommunene. Ehandelsgruppa og GKI jobber kontinuerlig med å forbedre kommunenes egne bestillingsløsninger slik at disse er funksjonelle og brukervennlige. Grenlandskommunene bør gjennomgå arbeidsprosesser og ta et valg for hvordan ehandel skal organiseres og prioriteres i fremtiden. Bestillinger på rammeavtaler med fokus på ehandel gjennomgås og alle arbeidsprosesser for å muliggjøre ehandel kartlegges med tanke på optimalisering. GKI vil i samarbeid med ehandelsgruppa foreta en gjennomgang av arbeidsprosesser og målsetninger for å kartlegge hva som er beste løsning for ehandel fremover. Det ønskes at bestillere i kommunene involveres i arbeidet for å få en større forståelse for problemstillingene til kommunenes mange bestillere. Det ønskes også større forståelse for problemstillingene til kommunenes mange bestillere. Hvilke fordeler og ulemper vil de ulike løsningene/forslagene ha? Hvordan bruker vi ressursene på ehandel på best mulig måte? Sluttbruker står i fokus, sammen med hensikten med ehandel. Ehandelsgruppa utvides med annen relevant kompetanse etter behov. Gjennomgangen skal resultere i et beslutningsgrunnlag som utarbeides av ehandelsgruppa, legges frem for Samarbeidsrådet for innspill før det behandles i GKIs styre før sommeren 2020.

GKI og kommunene benytter siste versjon av Samhandlingsavtalen for ehandel (SHA 3.1). Denne utgaven av SHA er innrettet mot EHF-formatene. Formålet med Samhandlingsavtalen er å etablere et felles dokument for elektronisk handel som beskriver den elektroniske samhandlingen mellom kjøper og selger.

5. Kontraktsoppfølging

GKI har de senere år økt fokuset på kontraktsoppfølging. Dette videreføres i 2020 da vi ser at det fortsatt er forbedringspotensial i dette arbeidet. Behovet for oppfølging varierer mye for de ulike avtalene og det gjøres en individuell vurdering av behovet for kontraktsoppfølging for den enkelte rammeavtale. Det foreligger en plan for kontraktsoppfølging ved inngåelse av nye rammeavtaler. Via Avtalekatalogen kan alle kommunens ansatte og ansatte i deltakerselskapene/-organisasjonene enkelt melde inn avvik på rammeavtalene. Ved bruk av denne funksjonen vil avvikene sendes til avtaleansvarlig hos GKI og loggføres på den enkelte avtale. Dette er et nyttig verktøy i arbeidet med kontraktsoppfølging og ved gjennomføring av nye konkurranser. I 2020 vil GKI også velge ut noen rammeavtaler med særskilt risiko der det gjennomføres kontroll av lønns- og arbeidsvilkår. GKI planlegger i utgangspunktet å gjennomføre dette selv, men vil be om bistand ved behov. Dette gjøres som et ledd i kontraktsoppfølgingen av Skiensmodellen.

Oppfølging av ehandel vil fortsatt være en del av rutinene for kontraktsoppfølging der det er relevant. Flere bestillinger gjennom ehandel kan gi bedre kontroll på hvilke produkter og tjenester kommunene faktisk kjøper av den enkelte leverandør og dermed et mer utfyllende bilde av uttaket på den enkelte avtale.

6. Kompetansebygging

GKI fokuserer på kompetanseheving både internt på avdelingen og blant kommunenes ansatte. Dette gjelder særlig knyttet til lov og forskrifter om offentlige anskaffelser, bestillingsrutiner i den enkelte kommune,

ehandel og GKIs avtaleportefølje og avtalekatalog. Det kan også bli behov for flere kurs for kommunene i det elektroniske konkurransegjennomføringsverktøyet Visma TendSign. Dette for å sørge for at alle som skal bruke systemet har nok kompetanse til å benytte seg av det.

Generelt har GKI gode erfaringer med å arrangere felles kurs i Grenland innenfor aktuelle innkjøpsfaglige temaer, hvor eksterne kursholdere leies inn. Dette er et godt bidrag til å opprettholde tilfredsstillende kompetanse på innkjøpsfaget både i kommunene, deltakende selskaper/organisasjoner og internt i GKI. GKI vil også i 2020 tilby kurs arrangert av eksterne på ulike relevante tema innen innkjøp. På møte med kommunalområdene ble det ytret ønske om blant annet fordypningskurs med fokus på tildelingskriterier og evalueringsmodeller. Dette planlegges gjennomført i 2020.

Høsten 2019 startet GKI å holde grunnkurs i offentlige anskaffelser i egenregi. Disse kursene har vært fulltregnet. GKI planlegger dermed å ha flere slike kurs i 2020. På møte med kommunalområdene ble det ytret ønske om at GKI har slike kurs halvårlig for nyansatte og andre som har offentlige anskaffelser som en del av sine arbeidsoppgaver. Det planlegges dermed et grunnkurs i offentlige anskaffelser i januar og høsten 2020.

GKI kan bistå med kurs/opplæring for kommunenes representanter i kompetansegruppene ved behov. Dette vil gjennomføres i samarbeid med den enkelte kommune ved forespørsel. Det er ønskelig at representantenes viktige rolle og mandat blir kommunisert.

Kurs for å øke bestillerkompetansen på rammeavtaler, særlig innen håndverkertjenester ble også meldt inn. Det planlegges dermed et slikt kurs. GKI vil ved behov bistå kommunene ved gjennomføring av ehandelskurs for bestillere.

GKI arbeider kontinuerlig med å spisse kompetansen innenfor innkjøpsfaget og deltar på kurs og seminarer etter behov. Blant annet ser enheten viktigheten av faglige oppdateringer innen digitaliseringsprosjekter, innovasjonsanskaffelser og miljø og samfunnsansvar i offentlige anskaffelser. Også innen kontraktsoppfølging ønskes det kompetanseheving. På bakgrunn av utviklingen i fagfeltet ser GKI også behov for å øke den juridiske kompetansen for de ansatte.

I samarbeid med Vestfold og Telemark fylkeskommune (VTFK) og VOIS planlegges det et fagseminar våren 2020 for ansatte i disse innkjøpssamarbeidene. Målet med samlingen er både faglig oppdateringer, ønske om et sterkt fagmiljø i regionen og etablering av plattformer for erfaringsutveksling.

7. Rutiner og utvikling

GKI har i samarbeid med kommunene utarbeidet nytt anskaffelsesreglement for Grenlandskommunene som ble politisk vedtatt i 2019 i alle Grenlandskommunene. Samtidig ble også revidert utgave av Skiensmodellen vedtatt. For mest mulig effektiv bruk av tilgjengelige ressurser har GKI utarbeidet felles rutiner/veiledere for gjennomføring av anskaffelsesprosesser. Oppdatering og utvikling av disse rutinene vil fortsette i 2020 da det vil være behov for kontinuerlig oppdatering basert på erfaringer som GKI og kommunene får med verktøyene.

Lov og forskrifter med hevede terskelverdier gir noe større handlingsrom for å tilrettelegge for lokale leverandører under den nasjonale terskelverdien (der det ikke foreligger kunngjøringsplikt). Spesielt under terskelverdien som p.t. er 1,3 millioner kroner ekskl. mva. for anskaffelser av varer og tjenester og 51 millioner kroner ekskl. mva. for bygge- og anleggskontrakter, står kommunene friere til å selv velge ut et tilstrekkelig antall leverandører som det ønskes skal delta i konkurransen. Handlingsrommet for å legge til rette for å gjøre lokale leverandører konkurransedyktige er dermed større for anskaffelser etter del I i anskaffelsesforskriften. GKI vil så langt det lar seg gjøre ivareta dette handlingsrommet så sant det ikke kommer i konflikt med anskaffelsesregelverket. Samtidig skal målet om å effektivisere innkjøpene til de 6 kommunene ivaretas. Dette

innebærer at kommunene gjennom felles rammeavtaler og samordnende innkjøp skal oppnå stordriftsfordeler ved bedre innkjøpspriser og betingelser, samt lavere kostnader ved innkjøpsprosessen.

Når det gjelder konkurranser som skal gjennomføres i 2020, vil GKI og Samarbeidsrådet snarest mulig etter vedtatt Virksomhetsplan etablere kompetansegrupper for alle rammeavtaleområder/eventuelle enkeltanskaffelser som skal påbegynnes i 2020. En etablering av alle kompetansegruppene tidlig på året skaper en større forutsigbarhet for alle som er involvert i prosessene. Det kan bli behov for utvidelse av kompetansegrupper eller kompetansegrupper på andre områder enn de som fremkommer av denne Virksomhetsplanen. Samarbeidsrådet bistår da fortløpende med å velge ut representanter fra kommunene.

Offentlige anskaffelser er omfattende prosesser som krever mye tid og ressurser. GKI er avhengig av et godt samarbeid med de som faktisk skal bruke avtalene for at disse skal bli best mulig. Kvaliteten vil avhenge av at GKI får nok og riktig informasjon og at arbeidet med konkurransegrunnlag og avtaleoppfølging blir prioritert.

GKI gjennomfører dialog med markedet i alle anskaffelsesprosesser der det anses som hensiktsmessig. Dialog med markedet tidlig i en anskaffelsesprosess anses som et godt verktøy for å sørge for god behovsdekning og bedre avtaler. I flere anskaffelser vil det for eksempel være nødvendig å gjennomføre dialogkonferanse i forkant av anskaffelsesprosessen for å utforske og utfordre markedet. Noen av anskaffelsene kan være omfattende da markedene er i stadig endring. På enkelte områder bør det gjennomføres innovasjonsanskaffelser for å tilfredsstillende dekke behovet. Dette kan gjelde for eksempel anskaffelser innen IT-/fagsystemer og helse- og velferdsteknologi. Også ved anskaffelser relatert til flere av kommunenes digitaliseringsprosjekter bør det vurderes om det skal gjennomføres en innovasjonsanskaffelse. Innovasjonsanskaffelser krever betydelige ressurser både fra GKI og fagenhetene i kommunene. Hvordan og i hvor stor grad dette skal gjøres, bør være en avveining mellom behov for avklaringer og undersøkelser i markedet og ressursbruk ved gjennomføring av konkurranser. GKI har noe erfaring på området og har også mulighet til å bruke verktøy og kompetanse fra for eksempel Leverandørutviklingsprogrammet og andre samarbeidspartnere. Det bør også vurderes om en slik anskaffelse kan gjennomføres i samarbeid med andre.

8. Konkurransgjennomføringsverktøy (KGV) og kontraktsadministrasjonsverktøy (KAV)

Det er krav om bruk av elektronisk kommunikasjon for konkurranser i del II (nasjonale kunngjøringer) og del III (EØS-kunngjøringer) for alle kommuner. GKI og kommunene benytter Visma TendSign som KGV og KAV. Da systemet fortsatt er relativt nytt i kommunene, forventer GKI også i 2020 noen flere henvendelser til avdelingen som følge av behov for bistand til kunngjøring eller spørsmål vedrørende bruk av systemet.

Arbeidet med kontraktsoppfølging og integrasjon mot arkiv forventes å fortsette i 2020. En slik integrasjon vil effektivisere avdelingens arbeid med arkivering. Nye rutiner for arkivering utarbeides så snart integrasjonen fungerer tilfredsstillende.

MILJØ OG SAMFUNNSANSVAR

Fokuset på kampen mot svart arbeid og sosial dumping har intensivert de siste årene, sammen med fokus på miljø og ansvar for etisk handel. Ved å konkurranseutsette et område, har kommunene større muligheter til å stille krav til miljø og samfunnsansvar hos leverandørene. Regelverket løfter frem miljø og samfunnsansvar i offentlige anskaffelser som et viktig satsningsområde. Også nytt anskaffelsesreglement for Grenlandskommunene vier stor plass til kommunenes miljø og samfunnsansvar. GKI vil i 2020 fortsette arbeidet for å opprettholde fokus på miljø og samfunnsansvar i konkurranser og kontraktsoppfølging. GKI vil vurdere risikoen for brudd på bestemmelser om lønns- og arbeidsvilkår og grunnleggende menneskerettigheter i forkant av hver anskaffelsesprosess blant annet med hensyn til forholdsmessighet og markedsmodenhet. I de tilfeller hvor det er fare for brudd på disse rettigheter, søkes dette imøtegått i den enkelte konkurranse ved å

stille relevante kvalifikasjonskrav, minstekrav i kravspesifikasjonen, kontraktskrav eller at ivaretagelse vektlegges i tildelingen.

Anskaffelsens miljømessige konsekvenser vurderes også i forkant av hver anskaffelse. Der anskaffelsen utgjør en miljøbelastning, er det relevant å stille miljøkrav. De miljømessige aspektene i en anskaffelse kan inntas som kvalifikasjonskrav, minstekrav i kravspesifikasjonen, kontraktskrav eller tildelingskriterium. Hvor i prosessen miljøfokus bør ivaretas avhenger blant annet av hvilket behov som skal dekkes, hva som utgjør miljøbelastningen, modenheten i markedet, samt viktigheten av å nå miljøambisjonen i den konkrete anskaffelsen. For anskaffelser hvor myndighetene har utarbeidet anbefalte miljøkriteriesett benytter GKI fortrinnsvis disse. Miljøkravene og -kriteriene tilpasses den konkrete anskaffelsen.

Skienmodellen - for kampen mot svart arbeid og sosial dumping er nå vedtatt likelydende i alle Grenlandskommunene. Modellen utgjør en del av GKIs kontraktsvilkår for alle anskaffelser innen bygg og anlegg og anskaffelser av varer og tjenester så langt den passer. Dette vil den også gjøre i 2020.